

2023-07-03

Landsbygds- och infrastruktur departementet
li.registrator@regeringskansliet.se

Det hotade kustnära fiske i Norrbotten och norra Sverige kräver en helhetssyn

Norrbottnens Kommuner efterlyste i en skrivelse till regeringen 2021-10-12 en helhetssyn kring vilka åtgärder som behöver införas för att behålla det småskaliga yrkesfisket i det kustnära kommunerna i Norrbotten. Både fisket av strömming och siklöja har en lång tradition i Norrbotten med förädlade produkter som surströmming samt det kända varumärket och Kalix Löjrom. En förutsättning för ett hållbart fiskbestånd är ett hänsynsfullt fiske och en biologisk balans vilket ligger i fiskeföretagen och lokalsamhällets intresse att värna om. Med denna skrivelse kräver Norrbottens Kommuner att regeringen omedelbart genomför kraftfullare åtgärder för hållbart fiske då de åtgärder som hittills presenterats är långt ifrån tillräckliga.

Havs- och vattenmyndighetens beslutade 2021 att halvera kvoten siklöja som får fiskas under säsongen 2021. Vilket är en tredjedel jämfört med rekordåren 2014 och 2015. Fångsterna av strömming har gradvis minskat under tio år. Internationella havsforskningsrådet, ICES konstaterade 2021 att det fanns gott om strömming i Bottenviken. Men rådet konstaterar att fiskarna var små, stora individer blir allt sällsyntare.

Strömmingen i Bottenviken har lidit av kraftig databrist, men där kvoten under 2022 reviderades kraftigt tack vara en ny beräkningsmodell. Den föreslagna EU-kvoten för 2023 skulle innebära en minskning på 39%. Den nya modellen är dock enbart beräknad på produktionsmål och tar inte hänsyn flertalet hållbarhetsaspekter, bland annat mängden större och äldre fisk.

I dagsläget står det pelagiska trålfisket för merparten av fångsterna i Östersjön och uttaget domineras av ett fåtal stora båtar. Den absoluta merparten av fångsten går till tillverkning av fiskmjöl. Om fortsatt hänsyn tas enbart till produktionsvolym och biomassa kommer detta att rubba hela ekosystemet.

I både den nationella- och i Norrbottens regionala livsmedelsstrategi är det övergripande målet en konkurrenskraftig livsmedelskedja där den totala produktionen av livsmedel ökar, samtidigt som relevanta miljömål uppnås. De blå näringarna med fisket är en del i den strategin som behöver utvecklas.

Även om mängden fisk skulle räcka till norrbottningarnas och hela landets surströmmingskonsumtion de kommande åren kommer storleken på fisken att minska och det i sig att innebära störningar i ekosystemet och på sikt hållbarheten i fångstuttagen.

Komplexiteten i frågan är stor och våra fiskeföretag i Norrbotten behöver en förutsägbarhet för att kunna överleva. Norrbottens Kommuner kräver att:

- Förvaltningsåtgärder snarast inrättas som inkluderar en helhetssyn på åtgärder för att säkra bestånd som bland annat sälbestånd, tidpunkter för fiske och storlek på fisk.
- Fisketrycket från storskaliga pelagiska industritrålare snarast och kraftigt begränsas, allra helst pausas under några år så att bestånden får återhämta sig.
- Forskningsresultat och insatser måste förankras lokalt
- Bättre dialog måste skapas mellan forskningen, fiskerinäringen, besöksnäringen, lokalsamhället och myndigheter.

För Norrbottens Kommuner

Claes Nordmark
Styrelseordförande

Norrbottens Kommuner är en intresseorganisation som företräder landets 14 nordligaste kommuner.

Vi verkar för ett utökat kommunalt samarbete och ett hållbart samhällsbygge.

I samverkan skapar vi konkurrenskraftiga arenor för dialog och kunskapsutveckling.

Vi ger Norrbottens kommuner en samlad och tydlig röst, både hemma och ute i världen.

